

Аўтары:
С. С. Міхнёнак, В. І. Караткевіч

Прадмова

Прыкладнае каляндарна-тэматычнае планаванне складзена ў адпаведнасці з дзеючымі вучэбнымі праграмамі для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, зацверджанымі Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь. У ім рэалізуюцца патрабаванні адукацыйнага стандарту па прадмеце, вызначаецца паслядоўнасць урокаў, у тым ліку кантрольных урокаў, урокаў развіцця маўлення і ўрокаў, прысвечаных творчым работам.

У аснову планавання ўрокаў беларускай мовы пакладзены сістэмна-функцыянальны, камунікатыўна-дзеясны і лінгвакультуралагічны падыходы, а таксама прынцып сістэматычнага паўтарэння і паглыблення ведаў вучняў, які прадугледжвае зварот да вывучанага ў папярэдніх класах.

Планаванне па беларускай літаратуры змяшчае асноўныя пытанні, вырашэнне якіх будзе садзейнічаць рэалізацыі пастаўленых мэт і задач, рэкамендуе вучэбныя дапаможнікі, неабходныя для падрыхтоўкі да ўрокаў, прапануе адзін з варыянтаў дамашняга задання.

Звяртаем увагу, што асноўны вучэбны матэрыял павінен быць засвоены вучнямі на ўроку.

Выданне мае на мэце дапамагчы настаўніку ў наладжванні адукацыйнага працэсу, але не павінна стрымліваць яго ініцыятыву і творчы падыход да выкладання прадмета. Настаўнік можа размеркаваць вучэбны матэрыял па іншаму з улікам асаблівасцей кожнага класа.

Прыкладнае каляндарна-тэматычнае планаванне падрыхтавалі:

Беларуская мова — С. С. Міхнёнак;

Беларуская літаратура — В. І. Караткевіч.

Беларуская мова (базавы ўзровень)

(35 гадзін на год, 1 гадзіна на тыдзень; з іх 7 гадзін — на пісьмовыя работы)

Беларуская мова : вучэб. дапам. для 10 кл. устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання (з электронным дадаткам для павышанага ўзроўню) / Г. М. Валочка [і інш.]. — Мінск : Нац. ін-т адукацыі, 2020.

Нумар урока і дата правядзення	Тэма ўрока	Колькасць гадзін	Мэты вывучэння тэмы	Характарыстыка асноўных відаў і спосабаў дзейнасці	Дамашняе заданне
1	2	3	4	5	6
І чвэрць — 8 урокаў					
Роля мовы ў жыцці чалавека і грамадства (1 гадзіна)					
1	Мова як грамадская з'ява. Функцыі мовы	1	Пашырыць веды пра ролю мовы ў жыцці чалавека і грамадства. Сфарміраваць уяўленне пра беларускую літаратурную мову як грамадскую з'яву, яе ролю ў жыцці чалавека і грамадства	Чытанне тэкстаў, вызначэнне на іх аснове ролі мовы ў жыцці чалавека і грамадства, функцый мовы; выяўленне фактараў, якія выклікаюць змены ў мове; чытанне вершаваных твораў пра ролю мовы	§ 1, практ. 9
Маўленне (1 гадзіна)					
2	Маўленне як працэс маўленчых зносін. Віды маўленчай дзейнасці. Формы	1	Узнавіць веды пра маўленне як працэс маўленчых зносін, віды маўленчай дзейнасці (гаварэнне, слуханне, чытанне, пісьмо), формы маўленчай камунікацыі (вуснае і пісьмовае, дыялагічнае і маналагічнае маўленне).	Чытанне тэкстаў, выяўленне адрозненняў паміж мовай і маўленнем, вуснае паведамленне на тэму «Сітуацыя маўлення» (з апорай на схему), праца ў групах (падрыхтоўка паведамленняў паводле прапанаваных сітуацый);	§ 2, практ. 20

Працяг

1	2	3	4	5	6
	маўленчай камунікацыі		Выпрацоўваць уменні даваць характарыстыку маўленчай сітуацыі, размяжоўваць вуснае і пісьмовае, маналагічнае і дыялагічнае маўленне. Удасканалваць уменні адэкватна ўспрымаць вуснае і пісьмовае маўленне, весці дыялог у сітуацыі афіцыйных і неафіцыйных маўленчых зносін, дапамагаць авалодваць навыкамі слухання, чытання, гаварэння і пісьма	вуснае паведамленне пра віды маўленчай дзейнасці; раскрыццё сэнсу прыказак пра мову і маўленне. Чытанне тэксту, складанне плана, пераказ тэксту з апорай на план. Запіс кірыліцай назваў станцый мінскага метро, прыведзеных лацінскімі літарамі. Чытанне тэксту пра прыказкі, вызначэнне яго асноўнай думкі; параўнанне вуснага і пісьмовага маўлення на аснове табліцы; вызначэнне асаблівасцей вуснага і пісьмовага маўлення; чытанне тэкстаў, вызначэнне сітуацый маўлення	
Тэкст (3 гадзіны, з іх 1 гадзіна — на пісьмовую работу)					
3	Тэкст як адзінка мовы і маўлення. Прыметы тэксту	1	Пашырыць веды пра тэкст як адзінку мовы і маўлення, прыметы тэксту (сэнсавую цэласнасць, тэматычнае адзінства, разгорнутасць, паслядоўнасць, звязнасць, завершанасць), віды і моўныя сродкі сувязі сказаў у тэксце. Удасканалваць уменні вызначаць адрасата і мэтанакіраванасць тэксту; выяўляць прыметы тэксту, вызначаць тэму і асноўную думку	Чытанне навуковага тэксту, устаўленне адпаведнасці паміж асноўнымі прыметамі тэксту і іх характарыстыкамі. Чытанне тэкстаў, вызначэнне іх асноўных прымет; вызначэнне тэмы, асноўнай думкі. Стварэнне тэксту з прапанаваных сказаў	§ 3, практ. 29

1	2	3	4	5	6
			тэксту, даваць загаловак, дзяліць тэкст на часткі (падтэмы і мікра-тэмы) і абзацы; вызначаць віды і сродкі сувязі сказаў і частак у тэк-сце, выдзяляць апорныя (ключа-выя) словы, словазлучэнні, сказы		
4	Апісанне, апавяданне, разважанне як функцыянальныя тыпы маўлення	1	Падагульніць і сістэматызаваць веды пра апісанне, апавяданне, разважанне як функцыянальныя тыпы маўлення, кампазіцыйную будову тэкстаў розных тыпаў. Удасканальваць уменні аналіза-ваць, рэдагаваць і ствараць тэксты розных тыпаў маўлення, складаць іх кампазіцыйныя схемы	Чытанне тэкстаў, абгрунтаванне іх прыналежнасці да аднаго з тыпаў маўлення (апавяданне, апісанне і разважанне); вызначэнне тэмы, асноўнай думкі. Паведамленне пра помнік літары «Ў» у Полацку. Складанне тэкстаў па схеме, па прапанаваных сказах, малюнках	§ 4, практ. 36
5	Кантрольны дыктант	1	Выявіць узровень сфарміраванасці арфаграфічных навыкаў і пунктуа-цыйных уменняў, аналітыка-сін-тэтычных моўных і маўленчых уменняў	Слуханне і запіс тэксту пад дык-тоўку	
Культура маўлення (1 гадзіна)					
6	Асноўныя якасці культуры маўлення. Правілы маўленчых	1	Сфарміраваць уяўленне пра ас-ноўныя камунікатыўныя якасці маўлення (правільнасць, даклад-насць, лагічнасць, чысціню, дарэч-насць, багацце і выразнасць маў-	Чытанне навуковага тэксту, вы-казванняў вучоных пра культуру маўлення. Выказванне на тэму «Асноўныя якасці культуры маўлення»; рас-	§ 5, практ. 44

6

1	2	3	4	5	6
	паводзін. Маўленчы этыкет		лення), нормы і правілы маўлен-чых паводзін. Выпрацоўваць уменні ўжываць згодна з маўленчай сітуацыяй і зместам камунікацыі моўныя сродкі для наладжвання некан-фліктных, добрабычлівых і паспя-ховых узаемаадносін; захоўваць і ўдасканальваць культуру маўлен-чых паводзін, дарэчнага выкары-стання нацыянальнага маўленчага этыкету	крыццё значэнняў паронімаў; вы-бар з прапанаваных азначэнняў арфаэпічных, акцэнталагічных, арфаграфічных, лексічных, марфалагічных, сінтаксічных, стылістычных і пунктуацыйных норм; пераказ рускамоўнага тэк-сту па-беларуску. Тэзісная перадача тэксту пра маў-ленчы этыкет. Чытанне віншаванняў, падрых-тоўка тэксту віншавальнай паш-тоўкі; запіс прыказак, у якіх ад-люстраваны правілы маўленчага этыкету	
Арфаэпічныя нормы (1 гадзіна)					
7	Вымаўленне галосных і зычных гукаў, некаторых спалучэнняў зычных	1	Узнавіць і пашырыць веды пра арфаэпічныя нормы сучаснай бе-ларускай мовы. Удасканальваць уменні знаходзіць і выпраўляць парушэнні арфаэпіч-ных норм беларускай літаратурнай мовы ў чужым і ўласным маўленні; захоўваць арфаэпічныя нормы; ка-рыстацца арфаэпічнымі слоўнікамі	Чытанне навуковага тэксту пра арфаэпічныя нормы, слоў у адпа-веднасці з правіламі літаратурнага вымаўлення. Аналіз табліцы, расказ пра вы-маўленне зычных гукаў і іх спа-лучэнняў у беларускай мове; фанетычны запіс слоў; вызна-чэнне арфаэпічных норм прапа-наваных слоў; узнаўленне правіл вымаўлення спалучэнняў зычных; чытанне тэкстаў, вызначэнне маг-чымых парушэнняў арфаэпічных норм	§ 6, практ. 55

7

1	2	3	4	5	6
Акцэнталагічныя нормы (1 гадзіна)					
8	Націск і яго функцыі	1	Узнавідць і пашырыць веды пра акцэнталагічныя нормы сучаснай беларускай мовы. Удасканалваць уменні знаходзіць і выпраўляць парушэнні акцэнталагічных норм беларускай літаратурнай мовы ў чужым і ўласным маўленні; захоўваць акцэнталагічныя нормы; карыстацца слоўнікамі для вызначэння правільнай пастаноўкі націску ў словах	Чытанне навуковых тэкстаў пра акцэнталагічныя нормы, вызначэнне асноўнай думкі; пастаноўка націску ў прапанаваных словах, вызначэнне слоў, у якіх націск пастаўлены няправільна; запіс лічэбнікаў, назоўнікаў, дзеясловаў з пастаноўкай націскаў; выразнае чытанне вершаў і аналіз прачытання; пераказ рускамоўнага тэксту па-беларуску; выкананне тэставай работы па фанетыцы і арфаэпіі (с. 48–49)	
II чвэрць (8 урокаў)					
Арфаграфічныя нормы (10 гадзін, з іх 3 гадзіны – на пісьмовыя работы)					
9	Праваніс галосных о, э, а; е, ё, я; спалучэнняў галосных у запазычаных словах, прыстаўных галосных	1	Пашырыць веды аб правапісе галосных о, э, а; е, ё, я; спалучэнняў галосных у запазычаных словах, прыстаўных галосных. Удасканалваць навыкі напісання галосных о, э, а; е, ё, я; спалучэнняў галосных у запазычаных словах, прыстаўных галосных у адпаведнасці з арфаграфічнымі нормамаі	Актуалізацыя ведаў аб правапісе галосных о, э, а; е, ё, я; спалучэнняў галосных у запазычаных словах, прыстаўных галосных; чытанне правіл; запіс слоў з устаўлянным прапушчаных літар, пераклад слоў з рускай мовы на беларускую, іх запіс; запіс слоў паводле прапанаваных значэнняў; чытанне тэкстаў, вызначэнне асноўнай думкі, выпісванне слоў з прапанаванымі арфаграмамаі; вуснае выказванне па праблемным пытанні	§ 8–11, практ. 102

8

1	2	3	4	5	6
10	Праваніс зычных (звонкіх і глухіх, свісцячых і шыпячых, прыстаўных і ўстаўных зычных)	1	Пашырыць веды аб правапісе зычных (звонкіх і глухіх, свісцячых і шыпячых, прыстаўных і ўстаўных зычных). Удасканалваць навыкі напісання зычных (звонкіх і глухіх, свісцячых і шыпячых, прыстаўных і ўстаўных зычных) у адпаведнасці з арфаграфічнымі нормамаі	Актуалізацыя ведаў аб правапісе зычных (звонкіх і глухіх, свісцячых і шыпячых, прыстаўных і ўстаўных зычных); чытанне правіл; тлумачэнне правапісу звонкіх і глухіх зычных у выдзеленых словах, запіс слоў з устаўлянным прапушчаных літар, пераклад слоў, словазлучэнняў з рускай мовы на беларускую, іх запіс; чытанне тэкстаў, вызначэнне асноўнай думкі, выпісванне слоў з прапанаванымі арфаграмамаі; напісанне сачынення-мініяцюры на тэму аднаго з прапанаваных афарызмаў	§ 12, 13, практ. 114
11	Праваніс літар у і ў, д і дз, т і ц, падоўжаных зычных, некаторых спалучэнняў зычных	1	Пашырыць веды аб правапісе літар у і ў, д і дз, т і ц, падоўжаных зычных, некаторых спалучэнняў зычных. Удасканалваць навыкі напісання літар у і ў, д і дз, т і ц, падоўжаных зычных, некаторых спалучэнняў зычных у адпаведнасці з арфаграфічнымі нормамаі	Актуалізацыя ведаў аб правапісе літар у і ў, д і дз, т і ц, падоўжаных зычных, некаторых спалучэнняў зычных; чытанне правіл; запіс слоў, сказаў, тэкстаў з устаўлянным прапушчаных літар, устаўленне адпаведнасці паміж словамаі і іх паходжаннем, паміж фразеалагізмамаі і іх значэннямаі; пераклад словазлучэнняў з рускай мовы на беларускую, іх запіс;	§ 14–17, практ. 134

6

1	2	3	4	5	6
				адрозненне падаўжэння ад падваення; чытанне тэкстаў, вызначэнне асноўнай думкі	
12	Праваліс мяккага знака і апострафа	1	Пашырыць веды аб правапісе мяккага знака і апострафа. Удасканалваць навыкі напісання мяккага знака і апострафа ў адпаведнасці з арфаграфічнымі нормамі	Актуалізацыя ведаў аб правапісе мяккага знака і апострафа; чытанне правіл; запіс слоў, сказаў, тэкстаў з устаўляльным прапушчаных літар, утварэнне ад прыведзеных дзеясловаў формы 2-й асобы адзіночнага і множнага ліку загаднага ладу; пераклад слоў з рускай мовы на беларускую, іх запіс; чытанне тэкстаў, вызначэнне асноўнай думкі, выпісванне слоў з прапанаванымі арфаграмамі; вуснае выказванне на тэму «Дабро ўмее даць штуршок для мноства самых слаўных дзеяў»	§ 18, практ. 146
13 14	Кантрольны падрабязны пераказ тэксту	2	Выявіць узровень сфарміраванасці ўменняў пісьмова падрабязна пераказаць тэкст, захоўваючы яго жанрава-стылістычныя і моўныя асаблівасці	Слуханне тэксту, гутарка па яго змесце, лагічнай будове, моўных асаблівасцях; напісанне пераказу	
15	Праваліс вялікай і малой літар	1	Пашырыць веды аб правапісе вялікай і малой літар. Удасканалваць навыкі напісання вялікай і малой літар у адпа-	Актуалізацыя ведаў аб правапісе вялікай і малой літар; чытанне правіл; запіс слоў, сказаў, тэкстаў з раскрыццём дужак, запіс назваў	§ 19, практ. 153

1	2	3	4	5	6
			веднасці з арфаграфічнымі нормамі	твараў беларускай вытворчасці, якія ствараюць пазітыўны імідж краіны; суаднясенне ордэнаў і іх назваў; складанне і запіс сказаў з прапанаванымі прыметнікамі з вялікай і з малой літары; устаўляльнае прапушчаных кампанентаў у фразеалагізмы; чытанне тэкстаў, вызначэнне асноўнай думкі	
16	Праваліс слоў разам, праз злучок і асобна	1	Пашырыць веды аб правапісе слоў разам, праз злучок і асобна. Удасканалваць навыкі напісання слоў разам, праз злучок і асобна ў адпаведнасці з арфаграфічнымі нормамі	Актуалізацыя ведаў аб правапісе слоў разам, праз злучок і асобна; чытанне правіл; утварэнне слоў з прыведзеных у табліцы частак; запіс слоў паводле іх лексічных значэнняў, тэкстаў з раскрыццём дужак; чытанне тэкстаў, вызначэнне асноўнай думкі; вусны пераклад тэксту з рускай мовы на беларускую	
III чвэрць (11 урокаў)					
Арфаграфічныя нормы (працяг)					
17	Праваліс прыставак, якія заканчваюцца на зычны; i, ъ, й пасля прыставак	1	Пашырыць веды аб правапісе прыставак, якія заканчваюцца на зычны; i, ъ, й пасля прыставак. Удасканалваць навыкі напісання прыставак, якія заканчваюцца на зычны; i, ъ, й пасля прыставак	Актуалізацыя ведаў аб правапісе прыставак, якія заканчваюцца на зычны; i, ъ, й пасля прыставак; чытанне правіл; запіс слоў, сказаў, тэкстаў з раскрыццём дужак, устаўляльным літар; утварэнне	§ 21, 22, практ. 175

1	2	3	4	5	6
			у адпаведнасці з арфаграфічнымі нормамі	і запіс слоў з прыстаўкамі на з, с ; чытанне тэкстаў, вызначэнне асноўнай думкі; пераклад тэксту з рускай мовы на беларускую	
18	Кантрольны дыктант	1	Выявіць узровень сфарміраванасці арфаграфічных навываў і пунктуацыйных уменняў, аналітыка-сінтэтычных моўных і маўленчых уменняў	Слуханне і запіс тэксту пад дыктоўку	
Лексічныя нормы (2 гадзіны)					
19	Ужыванне слова ў адпаведнасці з яго лексічным значэннем, адрозненне мнагазначных слоў і амонімаў	1	Узнавіць і пашырыць веды пра лексічнае значэнне слова, адназначныя і мнагазначныя словы, прамое і пераноснае значэнні слова, амонімы, сінонімы, антонімы, паронімы. Выпрацоўваць уменні адрозніваць адназначныя і мнагазначныя словы, вызначаць прамое і пераноснае значэнні слова, амонімы, сінонімы, антонімы, паронімы	Чытанне навуковага тэксту пра лексічныя нормы; запіс слоў у адпаведнасці з прапанаванымі лексічнымі значэннямі; вызначэнне памылак пры ўжыванні слоў; вызначэнне мнагазначных слоў, амонімаў, сінонімаў; чытанне тэкстаў, вызначэнне асноўнай думкі, мнагазначных слоў; вуснае паведамленне пра лексіка-семантычныя катэгорыі слоў; раскрыццё значэнняў слоў з кантэксту	§ 23, практ. 184
20	Правілы выкарыстання сінонімаў, антонімаў, паронімаў	1	Пашырыць веды пра лексічныя нормы сучаснай беларускай мовы. Выпрацоўваць уменні захоўваць лексічныя нормы ў маўленні, знаходзіць і выпраўляць лексічныя	Чытанне тэкстаў, сказаў, вызначэнне ў іх сінонімаў; падбор сінонімаў, антонімаў да прапанаваных слоў; тлумачэнне розніцы ў значэннях прапанаваных слоў-	§ 24, практ. 203

12

1	2	3	4	5	6
			недахопы ў чужым і ўласным маўленні, уменне карыстацца тлумачальнымі слоўнікамі	паронімаў; знаходжанне памылак ва ўжыванні паронімаў; выкананне тэставай работы «Лексічнае значэнне слова»	
Фразеалагічныя нормы (1 гадзіна)					
21	Правілы ўжывання фразеалагізмаў у маўленні	1	Пашырыць веды пра фразеалагічныя нормы сучаснай беларускай мовы. Выпрацоўваць уменні захоўваць фразеалагічныя нормы ў маўленні, знаходзіць і выпраўляць памылкі ва ўжыванні фразеалагічных адзінак у чужым і ўласным маўленні; уменне карыстацца фразеалагічнымі і тлумачальнымі слоўнікамі	Выразнае чытанне верша, вызначэнне ў тэксце ўстойлівых выразаў; устаўленне адпаведнасці паміж фразеалагізмамі і словамі-суправаджальнікамі; вызначэнне памылак пры ўжыванні фразеалагізмаў; падбор беларускіх адпаведнікаў да рускіх прыказак; замена слоў фразеалагізмамі; выкананне тэставай работы па лексіцы і фразеалогіі (с. 122–125)	§ 25, практ. 212
Словаўтваральныя нормы (2 гадзіны)					
22 23	Утварэнне слоў і іх ужыванне ў адпаведнасці з правіламі словаўтварэння	2	Узнавіць і пашырыць веды пра асноўныя спосабы словаўтварэння, словаўтваральныя нормы сучаснай беларускай мовы. Выпрацоўваць уменні захоўваць словаўтваральныя нормы ў маўленні, знаходзіць і выпраўляць памылкі ва ўтварэнні слоў у чужым і ўласным маўленні; уменне карыстацца словаўтваральнымі і марфемнымі слоўнікамі	Аktуалізацыя ведаў пра спосабы ўтварэння слоў, тлумачэнне ўтварэння геаграфічных назваў; утварэнне слоў з дапамогай прапанаваных словаўтваральных сродкаў (суфіксаў); запаўненне схем «Спосабы словаўтварэння»; аналіз табліцы і складанне схем «Спосабы словаўтварэння ў сучаснай беларускай мове»; чытанне тэксту, утварэнне	§ 26, практ. 220, 234

13

1	2	3	4	5	6
				дзеепрыметнікаў ад дзеясловаў; тлумачэнне шляхам падбору роднасных слоў значэнняў назваў цацак: <i>кружолка, пішчалка, свісток</i> ; выпісванне з тэксту слоў на розныя спосабы марфалагічнага словаўтварэння; на аснове аналізу схемы вызначэнне часцін мовы, ад якіх утвараюцца назоўнікі бяссуфіксным спосабам; чытанне прыказак, прымавак, тлумачэнне іх сэнсу, спісванне сказаў з устаўлянным прапушчаных літар, тлумачэнне напісання слоў, утварэнне і запіс слоў; выкананне тэставай работы па словаўтварэнні (с. 141–143) або тэставай работы «Склад слова і словаўтварэнне»	
Марфалагічныя нормы (10 гадзін, з іх 3 гадзіны – на пісьмовыя работы)					
24	Ужыванне назоўнікаў, лік, род якіх не супадаюць у беларускай і рускай мовах; назоўнікаў, якія маюць форму	1	Узнавіць і пашырыць веды пра сістэму часцін мовы ў беларускай мове, пра назоўнік як часціну мовы, лексіка-граматычныя разрады назоўнікаў, катэгорыі ліку, роду назоўнікаў. Удасканалваць уменні знаходзіць назоўнікі ў тэкстах, вызначаць род,	Вуснае паведамленне пра назоўнік як часціну мовы (на аснове табліцы); аналіз табліцы, вызначэнне назоўнікаў, якія маюць форму толькі адзіночнага ці толькі множнага ліку; чытанне тэкстаў, вызначэнне асноўнай думкі, вызначэнне назоўнікаў, якія ўжы-	§ 27, практ. 256

1	2	3	4	5	6
	толькі адзіночнага ці толькі множнага ліку; назоўнікаў агульнага роду, нескланяльных назоўнікаў і абрэвіятур		лік назоўнікаў, змяняць назоўнікі па ліках, захоўваць марфалагічныя нормы пры ўжыванні назоўнікаў, якія маюць форму толькі адзіночнага ці толькі множнага ліку, назоўнікаў агульнага роду, нескланяльных назоўнікаў, абрэвіятур; уменні знаходзіць і выпраўляць парушэнні марфалагічных норм беларускай літаратурнай мовы ў чужым і ўласным маўленні; уменне карыстацца слоўнікамі і даведнікамі для ўстанаўлення правільнага напісання назоўнікаў	ваюцца толькі ў адзіночным або толькі ў множным ліку; утварэнне сказаў з назоўнікамі, што маюць форму толькі адзіночнага ці толькі множнага ліку, вызначэнне, якімі членамі сказа яны з'яўляюцца; чытанне тэксту, вызначэнне стылю, вызначэнне назоўнікаў, якія ўжываюцца толькі ў адзіночным ці толькі ў множным ліку; выпісванне са сказаў множналікавых назоўнікаў, вызначэнне лексіка-семантычных груп, да якіх яны адносяцца; аналіз схемы, падрыхтоўка на яе аснове вуснага выказвання пра несупадзенне ліку назоўнікаў у беларускай і рускай мовах; пераклад на беларускую мову словазлучэнняў і іх запіс, складанне з імі сказаў; чытанне тэксту пра род назоўнікаў з дапаўненнем яго тэарэтычнымі звесткамі і ўласнымі прыкладамі, выдзяленне частак у тэксце; размеркаванне назоўнікаў па групах у залежнасці ад родавай прыналежнасці, складанне з імі сказаў; чытанне тэксту,	

16

1	2	3	4	5	6
				<p>вызначэнне сродкаў сувязі паміж часткамі, вызначэнне роду назоўнікаў з тэксту; запіс назоўнікаў 1-га скланення ў форме меснага склону адзіночнага ліку, тлумачэнне выбару канчаткаў; вызначэнне неадушаўлёных назоўнікаў мужчынскага роду 1-га скланення, якія ў родным склоне адзіночнага ліку маюць канчаткі -у (-ю); чытанне тэксту, вызначэнне, што перадае загаловак, стылю і жанру тэксту, вусны пераклад тэксту з рускай мовы на беларускую, вызначэнне назоўнікаў, якія ўжываюцца ў форме толькі адзіночнага ці толькі множнага ліку, назоўнікаў, якія адрозніваюцца родам у беларускай і рускай мовах; пераказ тэксту па-беларуску, падрыхтоўка памятки-інструкцыі, як трэба сябе паводзіць на вадзе; запіс назоўнікаў у форме адзіночнага ліку роднага склону ў адпаведнасці з іх значэннем, тлумачэнне правапісу канчаткаў; чытанне тэксту, вызначэнне асноўнай думкі, рознаскланяльных назоўнікаў; чытанне</p>	

17

1	2	3	4	5	6
				<p>сказаў, вызначэнне ў іх назоўнікаў агульнага роду, запіс словазлучэнняў з раскрыццём дужак, тлумачэнне правапісу канчаткаў назоўнікаў агульнага роду; аналіз табліцы, падрыхтоўка на яе аснове паведамлення пра род нескланяльных назоўнікаў; падбор назоўнікаў да прыведзеных значэнняў, дапасаванне да назоўнікаў прыметнікаў, запіс утвораных словазлучэнняў; размеркаванне назоўнікаў па групах у залежнасці ад роду, расказ пра асаблівасці вызначэння роду нескланяльных назоўнікаў і абрэвіатур; чытанне тэксту, вызначэнне яго стылю, сродкаў сувязі сказаў, выпісванне з тэксту нязменных назоўнікаў; вызначэнне груп нязменных назоўнікаў у беларускай мове; скланенне геаграфічных назваў, вызначэнне іх тыпу скланення; разгляд рэпрадукцыі карціны Ван Гога «Сланечнікі», суаднясенне тэксту з карцінай, падзел яго на часткі,</p>	

1	2	3	4	5	6
				выпісванне ключавых слоў, пераказ тэксту ад імя трэцяй асобы; выкананне тэставай работы «Назоўнік»	
25	Ужыванне поўных і кароткіх прыметнікаў, форм ступеней параўнання якасных прыметнікаў, прыналежных прыметнікаў. Ужыванне форм ступеней параўнання прыметнікаў і прыслоўяў	1	Падагульніць і сістэматызаваць веда пра прыметнік як часціну мовы, разрады прыметнікаў паводле значэння, іх граматычныя асаблівасці, ступені параўнання якасных прыметнікаў. Удасканальваць уменні знаходзіць прыметнікі ў тэкстах, вызначаць іх разрады паводле значэння, ужываць поўную і кароткую формы прыметнікаў, утвараць і ўжываць ступені параўнання якасных прыметнікаў, прыналежных прыметнікі ў адпаведнасці з марфалагічнымі нормамі; уменні знаходзіць і выпраўляць парушэнні марфалагічных норм беларускай літаратурнай мовы ў чужым і ўласным маўленні; уменне карыстацца слоўнікамі і даведнікамі для ўстанаўлення правільнага напісання прыметнікаў і прыслоўяў	Вуснае паведамленне пра прыметнік як часціну мовы (з апорай на план і схему); чытанне тэксту, вызначэнне тыпу маўлення, прыметнікаў у кароткай форме, іх ліку, роду, сінтаксічнай ролі; апісанне дзядзькі Антося на аснове зместу тэксту і ілюстрацыі; запаўненне табліцы неабходнымі формамі прыметнікаў, расказ пра ўтварэнне форм вышэйшай і найвышэйшай ступеней параўнання прыметнікаў; складанне сказаў з прыметнікамі ў форме вышэйшай ступені параўнання; чытанне і запіс тэксту з раскрыццём дужак і ўжываннем прыметнікаў у форме вышэйшай ці найвышэйшай ступені параўнання; чытанне словазлучэнняў, утварэнне магчымых форм вышэйшай і найвышэйшай ступеней параўнання прыметнікаў; складанне сказаў	§ 28, практ. 272

1	2	3	4	5	6
				з рознымі формамі ступеней параўнання прыметніка; паведамленне «Беларусы ў Кнізе рэкордаў Гінеса»; чытанне сказаў, вызначэнне форм ступеней параўнання якасных прыметнікаў, утвораных з адступленнем ад граматычных норм, прывядзене правільных варыянтаў форм ступеней параўнання; чытанне верша, вызначэнне ў тэксце прыметнікаў і прыслоўяў у формах ступеней параўнання, тлумачэнне іх утварэння, адрознення форм ступеней параўнання прыметніка ад форм ступеней параўнання прыслоўя; падрыхтоўка адказу на аснове малюнкаў; аналіз і дапаўненне схемы пра ўжыванне канструкцый з формамі вышэйшай ступені параўнання прыслоўя; чытанне, пераклад на беларускую мову і запіс выслоўяў, тлумачэнне ўтварэння форм ступеней параўнання прыметнікаў і прыслоўяў у беларускай мове; выпраўленне памылак ва ўтварэнні і ўжыванні прыметнікаў	

1	2	3	4	5	6
				і прыслоўяў; аналіз схемы і падрыхтоўка на яе аснове выказвання на лінгвістычную тэму «Утварэнне прыналежаўных прыметнікаў»; утварэнне прыналежаўных прыметнікаў, тлумачэнне напісання канчаткаў; расказ пра асаблівасці ўтварэння прыналежаўных прыметнікаў, што абазначаюць абгудульненую прыналежнасць; чытанне сказаў, утварэнне ад назоўнікаў прыналежаўных прыметнікаў, іх запіс у патрэбнай граматычнай форме, тлумачэнне напісання канчаткаў; запіс прыказак з заменай слоў у дужках прыналежаўнымі прыметнікамі са значэннем абгудульненай прыналежнасці, тлумачэнне сэнсу прыказак, вызначэнне словаўтваральных сродкаў, пры дапамозе якіх утварыліся прыналежаўныя прыметнікі, скланенне словазлучэння з прыналежаўным прыметнікам, вывад пра напісанне канчаткаў; выкананне тэставай работы «Прыметнік»	

20

1	2	3	4	5	6
26	Ужыванне колькасных і парадкавых лічэбнікаў; спалучальнасць зборных лічэбнікаў з назоўнікамі і займеннікамі	1	Падагудульніць і сістэматызаваць веды пра лічэбнік як часціну мовы, разрады лічэбнікаў паводле будовы, значэння, граматычных прымет, скланенне і правапіс колькасных, парадкавых, зборных і дробавых лічэбнікаў, спалучальнасць зборных лічэбнікаў з назоўнікамі і займеннікамі. Удасканальваць уменні знаходзіць лічэбнікі ў тэкстах, утвараць і ўжываць склонавыя формы лічэбнікаў у адпаведнасці з марфалагічнымі нормамі, правільна спалучаць зборныя лічэбнікі з назоўнікамі і займеннікамі; уменні знаходзіць і выпраўляць парушэнні марфалагічных норм беларускай літаратурнай мовы ў чужым і ўласным маўленні; уменне карыстацца слоўнікамі і даведнікамі для ўстанаўлення правільнага напісання лічэбнікаў	Аналіз схемы, расказ пра разрады лічэбнікаў па значэнні, ілюстраванне схемы ўласнымі прыкладамі; чытанне сказаў, выпісванне колькасна-іменных словазлучэнняў і іх скланенне; расказ пра скланенне і вымаўленне лічэбнікаў, адметнасць іх сувязі з назоўнікамі; аналіз табліцы, расказ пра асаблівасці змянення простых і складаных лічэбнікаў; чытанне тэксту, вызначэнне яго тыпу і стылю, падбор загаловаў; запіс лікаў словамі, характарыстыка лічэбнікаў паводле значэння і будовы, запаўненне табліцы патрэбнымі формамі лічэбнікаў, расказ пра асаблівасці змянення састаўных лічэбнікаў, якія абазначаюць цэлыя лікі; чытанне тэксту, запіс лікаў словамі, расказ пра асаблівасці змянення лічэбнікаў і іх сувязь з назоўнікамі; аналіз схемы, падрыхтоўка на яе аснове паведамлення на лінгвістычную тэму «Асаблівасці спалучэння зборных лічэбнікаў з назоўнікамі і займеннікамі»; чытанне радоў	§ 29, практ. 285

21

1	2	3	4	5	6
				назоўнікаў, вызначэнне тых, якія могуць спалучацца са зборнымі лічэбнікамі тыпу <i>двое, трое</i> , абгрунтаванне сваёй думкі; расказ пра адметнасць утварэння зборных лічэбнікаў і сінтаксічную сувязь з назоўнікамі; спісванне сказаў, падкрэсліванне зборных лічэбнікаў, іх характарыстыка паводле сэнсу, наяўнасці марфалагічных катэгорый і спалучальнасці з назоўнікамі; скланенне колькасна-іменных словазлучэнняў са зборнымі лічэбнікамі; чытанне тэксту, вызначэнне стылю, вусны пераклад, выпісванне лічэбнікаў разам з назоўнікамі ў той форме, у якой яны ўжываюцца ў тэксце, тлумачэнне асаблівасцей напісання і спалучэння лічэбнікаў з назоўнікамі; чытанне прыказак, тлумачэнне іх сэнсу, утварэнне і запіс на аснове даведкі колькасна-іменных словазлучэнняў паводле прапанаванага ўзору; утварэнне колькасна-іменных словазлучэнняў і іх запіс у патрэбнай форме; расказ пра асаблівасці спалучэння	

22

1	2	3	4	5	6
				лічэбнікаў з назоўнікамі і ўтварэння правільных склонавых форм; чытанне і спісванне тэксту з устаўлянням прапушчаных літар і знакаў прыпынку, запісванне лікаў словамі, тлумачэнне напісання арфаграм; выпісванне ключавых слоў, пераказ па іх тэксце; чытанне тэкстаў, вызначэнне ў іх парадкавых лічэбнікаў, спісванне тэксту з раскрыццём дужак, устаўлянням прапушчаных літар і расстаноўкай знакаў прыпынку, запіс лічэбнікаў словамі; устаўка ў фразеалагізмы прапушчаных лічэбнікаў у патрэбнай склонавай форме, вызначэнне разрадаў лічэбнікаў, складанне і запіс сказаў з фразеалагізмамі; выкананне тэставай работы «Лічэбнік»	
27	Ужыванне асабовых займеннікаў, зваротнага займенніка <i>сябе</i> , ужыванне прыназоўніка пры адмоўным	1	Падагульніць і сістэматызаваць веды пра займеннік як часціну мовы, разрады займеннікаў, акцэнталагічныя нормы пры скланенні займеннікаў <i>сам, сама, самы, ніхто, нішто</i> . Удасканальваць уменні знаходзіць займеннікі ў тэкстах, вызначаць	Чытанне тэксту, вызначэнне асноўнай думкі, падбор загаловка, выпісванне займеннікаў у пачатковай форме, вызначэнне іх разрадаў па значэнні, падрыхтоўка лінгвістычнага паведамлення пра займеннік як часціну мовы, аналіз схемы, вызначэнне разрадаў зай-	

23

1	2	3	4	5	6
	займенніку; акцэнталагічныя нормы пры скланенні займеннікаў <i>сам, сама, самы, ніхто, нішто</i>		іх разрады, утвараць і ўжываць скланавыя формы займеннікаў у адпаведнасці з марфалагічнымі нормамі, правільна ўжываць пры- назоўнік пры адмоўным займен- ніку; уменні знаходзіць і выпраў- ляць парушэнні марфалагічных норм беларускай літаратурнай мовы ў чужым і ўласным маўленні; уменне карыстацца слоўнікамі і даведнікамі для ўстанаўлення правільнага напісання займеннікаў	меннікаў у групах, дапаўненне груп уласнымі прыкладамі зай- меннікаў розных разрадаў; чы- танне сказаў, размеркаванне па асобных групах займеннікаў, якія суадносяцца з назоўнікамі, прыметнікамі і лічэбнікамі; чы- танне тэксту, вызначэнне тыпу, стылю, падбор загалова, вы- значэнне, у якой форме і якім значэнні ўжываюцца ў тэксце займеннікі <i>сябе</i> і <i>сам</i> , спісванне абзаца тэксту з раскрыццём ду- жак і расстаноўкай прапушча- ных знакаў прыпынку; чытанне ўрыўка з тэксту, вызначэнне форм слоў і сінтаксічных канструкцый, якія дапамаглі пісьменніку да- кладна і выразна перадаць дум- ку; падрыхтоўка віншавальнага прывітання з нагоды адкрыцця ўрачыстага мерапрыемства, пры- свечанага святкаванню Дня жан- чын; чытанне выказаў на рускай мове, іх пераклад на беларускую, расказ пра асаблівасці выкары- стання ў маўленні займеннікаў <i>ты</i> і <i>Вы</i> , напісанне афіцыйнага пісьма;	

1	2	3	4	5	6	
				чытанне тэксту, вызначэнне адрасата, устанаўленне адпавед- насці паміж асабовымі і прына- лежнымі займеннікамі, расказ пра іх ролю ў тэксце, запіс тэк- сту з устаўлянням прапушчаных літар, падкрэсліванне асабовых і прыналежных займеннікаў, вы- значэнне іх склону, ліку, роду (калі ёсць); аналіз схемы, расказ пра асаблівасці змянення займен- нікаў <i>ты</i> і <i>сябе</i> ; устаўляння ў фра- зеалагізмы займенніка <i>сябе</i> ў па- трэбнай скланавай форме, вызна- чэнне форм, у якіх ён ужываецца, чытанне тэксту, вызначэнне раз- радаў выдзеленых займеннікаў, запіс займеннікаў у форме жаноча- га і ніякага роду разам з на- зоўнікамі ў форме адзіночнага ліку і іх скланенне, абгрунтаван- не напісання канчаткаў; аналіз табліцы, вызначэнне, з якімі час- цінамі мовы суадносяцца адмоў- ныя і няпэўныя займеннікі, іх граматычных прымет, падрыхтоў- ка паведамлення пра адмоўныя і няпэўныя займеннікі; чытанне		

1	2	3	4	5	6
				тэксту на рускай мове, яго пераказ па-беларуску, расказ пра асаблівасці вымаўлення і ўжывання адмоўных займеннікаў у рускай і беларускай мовах; складанне словазлучэнняў з адмоўнымі займеннікамі; чытанне тэксту з раскрыццём дужак і ўстаўлянням патрэбных форм займеннікаў, вызначэнне стылю, выпісванне ключавых слоў, пераказ тэксту; чытанне табліцы, выпраўленне памылак ва ўжыванні займеннікаў; спісванне прыказак з устаўлянням у іх прапушчаных займеннікаў, тлумачэнне сэнсу прыказак; выкананне тэставай работы «Займеннік»	
IV чвэрць (8 урокаў)					
Марфалагічныя нормы (працяг)					
28	Ужыванне асабовых канчаткаў дзеясловаў, адрозненне канчаткаў дзеясловаў	1	Падагульніць і сістэматызаваць веды пра дзеяслоў як часціну мовы, формы дзеяслова, асабовыя канчаткі дзеясловаў, акцэнталагічныя нормы пры ўтварэнні спрагальных форм дзеясловаў. Удасканалваць уменні знаходзіць	Чытанне тэксту з устаўлянням прапушчаных слоў; чытанне табліцы, расказ пра спражэнне дзеясловаў; спражэнне дзеясловаў; аналіз схемы, расказ пра спосабы вызначэння спражэння дзеясловаў; спісванне прыказак з рас-	§ 31, практ. 314

1	2	3	4	5	6
	абвеснага і загаднага ладу; акцэнталагічныя нормы пры ўтварэнні спрагальных форм дзеясловаў		асабовыя формы дзеясловаў у тэкстах, правільна ўтвараць ад дзеясловаў формы і ўжываць іх у маўленні, адрозніваць канчаткі дзеясловаў абвеснага і загаднага ладу, захоўваць акцэнталагічныя нормы пры ўтварэнні спрагальных форм дзеясловаў; уменні знаходзіць і выпраўляць парушэнні марфалагічных норм беларускай літаратурнай мовы ў чужым і ўласным маўленні; уменне карыстацца слоўнікамі і даведнікамі для ўстанаўлення правільнага напісання дзеясловаў і іх асабовых форм	крыццём дужак і заменай форм дзеясловаў 2-й асобы адзіночнага ліку формамі 2-й асобы множнага ліку; спражэнне дзеясловаў <i>бегчы, есці, даць</i> ; чытанне і запіс тэксту з устаўлянням прапушчаных літар, вызначэнне, што перадае загаловак, тлумачэнне напісання ўстаўленых літар; чытанне і запіс тэксту з устаўлянням прапушчаных літар у канчатках дзеясловаў, вызначэнне яго тэмы і асноўнай думкі, падбор загаловка, тлумачэнне ўстаўленых літар; чытанне тэксту, вызначэнне тэмы і асноўнай думкі, падбор загаловка, запіс абзацаў тэксту з устаўлянням прапушчаных літар, тлумачэнне іх напісання, вызначэнне дзеясловаў, ужытых у форме прошлага часу, запіс іх у форме 2-й асобы адзіночнага і множнага ліку цяперашняга часу, тлумачэнне напісання канчаткаў; чытанне тэксту, вызначэнне, што раскрывае загаловак, выпісванне ўсіх дзеясловаў з пастаноўкай іх	

1	2	3	4	5	6
				у пачатковую форму і ў форму 2-й асобы множнага ліку, тлумачэнне напісання канчаткаў; чытанне тэксту з устаўлянням патрэбных канчаткаў дзеясловаў, вызначэнне тэмы, асноўнай думкі, запіс парад сябрам з пастаноўкай дзеясловаў у форму 2-й асобы множнага ліку; чытанне тэксту, перабудова сказаў з выдзеленымі словамі з заменай іх дзеясловамі ў форме 2-й асобы множнага ліку будучага простага часу, тлумачэнне канчаткаў дзеясловаў; чытанне тэксту, вызначэнне тыпу, тэмы, асноўнай думкі, падбор загалова, спісванне абзаца тэксту з устаўлянням патрэбных літар і расстаноўкай знакаў прыпынку; паведамленне «Стаўцеся з павагай да людзей сталага ўзросту»; чытанне тэксту з устаўлянням прапушчаных літар у канчатках дзеясловаў, тлумачэнне ўстаўленых літар; запіс тэксту з пастаноўкай дзеясловаў у форму 2-й асобы множнага ліку цяперашняга часу абвеснага ладу і ў форму 2-й асобы множнага ліку зааганага ладу; чытанне тэксту, вызначэн-	

28

1	2	3	4	5	6
				не яго тэмы, асноўнай думкі, пераклад на беларускую мову; выкананне тэставай работы «Дзеяслоў»	
29 30	Кантрольны падрабязны пераказ тэксту	2	Выявіць узровень сфарміраванасці ўменняў пісьмова падрабязна пераказаць тэкст, захоўваючы яго жанрава-стылістычныя і моўныя асаблівасці	Слуханне тэксту, гутарка па яго змесце, лагічнай будове, моўных асаблівасцях; напісанне пераказу	
31	Ужыванне дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў, дзеепрыметнікавых і дзеепрыслоўных зваротаў	1	Падагульняць і сістэматызаваць веды пра дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як асобы формы дзеяслова, іх марфалагічныя прыметы, правілы выдзялення на пісьме дзеепрыметнікавых і дзеепрыслоўных зваротаў. Удасканальваць уменні знаходзіць асобы формы дзеяслова — дзеепрыметнік, дзеепрыслоўе — у тэкстах, утвараць і ўжываць у маўленні ўласцівыя беларускай мове дзеепрыметнікі і дзеепрыслоўі; уменні знаходзіць і выпраўляць парушэнні марфалагічных норм беларускай літаратурнай мовы ў чужым і ўласным маўленні; уменне карыстацца слоўнікамі і даведнікамі для ўстанаўлення правільнага напісання дзеепрыметнікаў, дзеепрыслоўяў	Аналіз табліцы, расказ пра ўтварэнне і ўжыванне дзеепрыметнікаў у сучаснай беларускай мове; расказ на аснове табліцы аб правісах суфіксаў -н-, -ан-, -ен-, -т- у дзеепрыметніках, падбор і запіс адпаведных прыкладаў; чытанне тэксту з утварэннем ад дзеясловаў у дужках уласцівых беларускай мове форм дзеепрыметнікаў, запіс утвораных дзеепрыметнікаў, вызначэнне іх формы і граматычнага значэння (ліку, роду ці склона); сінтаксічнай ролі ў сказе; чытанне тэксту, вызначэнне прыметнікаў і дзеепрыметнікаў, тлумачэнне ўтварэння і ўжывання дзеепрыметнікаў, выпісванне дзеепрыслоўяў; аналіз схем пастаноўкі знакаў прыпынку ў сказах з дзеепрыметнікавымі і дзеепры-	§ 32, практ. 333

29

1	2	3	4	5	6
				слоўнымі зваротамі, вуснае паведамленне (на аснове схем і сказаў) аб правілах выдзялення на пісьме дзеепрыметнікавых і дзеепрыслоўных зваротаў; чытанне сказаў, вызначэнне, у якіх сказах дапушчаны памылкі пры ўтварэнні або ўжыванні дзеепрыслоўяў, запіс сказаў з выпраўленнем памылак; чытанне сказаў, вызначэнне, якія з двух прапанаваных сказаў можна ўскладніць дзеепрыслоўным зваротам, запіс сказаў з дзеепрыслоўнымі зваротамі; чытанне тэксту з ужываннем назоўнікаў у дужках у патрэбнай склонавай форме, запіс сказаў з дзеепрыметнікамі і дзеепрыслоўямі, глумачэнне пастаноўкі знакаў прыпынку; выкананне тэставых работ «Дзеепрыметнік», «Дзеепрыслоўе»	
32	Ужыванне прыназоўнікаў у словазлучэннях, якія перадаюць	1	Падагульніць і сістэматызаваць веды аб прыназоўніку як службовай часціне мовы, разрадах прыназоўнікаў, ужыванні прыназоўнікаў у словазлучэннях, якія адлю-	Чытанне тэксту з устаўлянням прапушчаных слоў; чытанне тэксту, падбор загалова, спісванне з раскрыццём дужак і ўстаўлянням прапушчаных літар, падкрэс-	

1	2	3	4	5	6
	асабліваці кіравання ў беларускай мове		строўваюць асабліваці кіравання ў беларускай мове. Удасканалваць уменні знаходзіць прыназоўнікі ў тэкстах, адрозніваць вытворныя прыназоўнікі ад слоў самастойных часцін мовы, правільна ўжываць прыназоўнікавыя словазлучэнні; уменні знаходзіць і выпраўляць парушэнні марфалагічных норм беларускай літаратурнай мовы ў чужым і ўласным маўленні; уменне карыстацца слоўнікамі і даведнікамі для ўстанаўлення правільнага напісання прыназоўнікаў, іх ужывання ў словазлучэннях	ліванне прыназоўнікаў, вызначэнне іх разраду паводле паходжання, склонаў, з якімі яны ўжываюцца, вызначэнне прыназоўнікаў, якія ў тэксце ўжываюцца з некалькімі склонамі, варыянта аднаго і таго прыназоўніка; аналіз табліцы, параўнанне склонаў, з якімі ўжываюцца прыназоўнікі ў некаторых словазлучэннях беларускай і рускай мовах, вывад пра ўжыванне прыназоўнікаў у словазлучэннях, якія перадаюць асабліваці кіравання ў беларускай мове; чытанне тэксту, вызначэнне тэмы, асноўнай думкі, стылю, падбор загалова, выпісванне прыназоўнікаў разам са словамі, да якіх яны адносяцца, вызначэнне разраду прыназоўнікаў паводле будовы, спецыфічных для беларускай мовы прыназоўнікавых словазлучэнняў; пераклад словазлучэнняў на беларускую мову, вызначэнне склона, з якім ужываюцца прыназоўнікі ў рускай і беларускай мовах; чытанне прыказак, вызначэнне словазлучэнняў, якія перадаюць асабліваці	§ 33, практ. 342

1	2	3	4	5	6
				кіравання ў беларускай мове, пераклад іх на рускую мову, вызначэнне, з якім склонам ужываюцца прыназоўнікі ў словазлучэннях беларускай і рускай моў; запіс словазлучэнняў з выпраўленнем памылак; чытанне тэксту, яго пераклад на беларускую мову, вызначэнне ў тэксце перакладу прыназоўнікаў, іх разраду паводле паходжання, характэрных для беларускай мовы словазлучэнняў з прыназоўнікамі; чытанне тэкстаў, вызначэнне стылю, асноўнай думкі, словазлучэнняў, якія перадаюць асаблівасці кіравання ў беларускай мове, падкрэсліванне прыназоўнікаў, вызначэнне склону, з якім яны ўжываюцца; выкананне тэставай работы па марфалогіі (с. 213—215) або тэставай работы «Марфалагічныя нормы»	
33	Кантрольная тэставая работа	1	Выявіць узровень засваення тэарэтычнага матэрыялу па вывучаных тэмах, сфарміраванасці моўных і маўленчых уменняў і навыкаў	Выкананне тэставай работы	

1	2	3	4	5	6
Паўтарэнне і сістэматызацыя вывучанага (2 гадзіны)					
34 35	Моўныя нормы і культура маўлення	2	Падагульніць і сістэматызаваць веды пра нормы сучаснай беларускай мовы і культуру маўлення, удасканалваць уменні і навыкі па вывучаных раздзелах і тэмах. Замацаваць уменні праводзіць розныя віды моўнага разбору; ужываць у вусным і пісьмовым маўленні моўныя адзінкі з улікам камунікатыўнай задачы; удасканалваць культуру маўлення	Дапаўненне табліцы назвамі норм, прыкладамі на адпаведную норму, расказ пра нормы літаратурнай мовы; чытанне прыказак у адпаведнасці з арфаэпічнымі нормамаі, разважанне, у чым заключаецца мудрасць, філасофія, жыццёвая праўда народнай думкі, выпісанне прыкладаў, што адпавядаюць правілам «Правапіс прыставак», «Правапіс канчаткаў дзеясловаў»; вызначэнне слоў з правільным націскам; знаходжанне і выпраўленне памылак у сказах; тлумачэнне правапісу злучальных галосных у складаных словах; тлумачэнне правапісу літар о і а ў першай частцы складаных слоў; запіс слоў з устаўляльным прапушчаных літар, тлумачэнне напісання; расказ пра спосабы словаўтварэння самастойных часцін мовы, запіс прыкладаў слоў, утвораных з дапамогай кожнага з гэтых спосабаў; вызначэнне правільнага варыянта азначэння марфалогіі;	§ 34, практ. 361

1	2	3	4	5	6
				узнаўленне правіла «Утварэнне і правапіс прыметнікаў з суфіксам -ск- »; утварэнне і запіс прыметнікаў ад прапанаваных слоў; знаходжанне памылак ва ўжыванні лічэбнікаў, запіс выпраўленых варыянтаў; утварэнне ад дзеясловаў формы 2-й асобы множнага ліку цяперашняга часу, вызначэнне месца націску, абазначэнне канчаткаў, тлумачэнне іх напісання; чытанне тэксту, выкананне заданняў да яго; чытанне аналізу тыповых памылак, дапушчаных абітурыентамі на цэнтралізаваным тэсціраванні ў заданнях па марфалогіі і правапісе	